

KONSTANTY KORSZUN

1. [Dane osobiste:]

Porucznik Konstanty Korszun, ur. w 1910 r., technik, żonaty.

2. [Data i okoliczności aresztowania:]

19 grudnia 1939 roku w domu, w porze nocnej, po przeprowadzeniu rewizji, pod zarzutem kontrewolucji.

3. [Nazwa obozu, więzienia, miejsca przymusowych prac:]

Więzienie w Mołodecznie – 6 miesięcy.

Więzienie w Połocku – 4 miesiące.

Obóz przymusowych robót Komi ASRR Uchta-Krutaja – rok.

4. [Opis obozu, więzienia itp.:]

Więzienie w Mołodecznie – z magazynku przebudowane na więzienie, w celach małych do 9 metrów powierzchni 10 – 15 ludzi, zimno, wilgoć, wszy.

Więzienie w Połocku – cerkiew (kościół zamieniony na cerkiew), w której przebywało 600 ludzi, załatwianie potrzeb fizjologicznych na miejscu.

Obóz przymusowych robót – lasy, tereny wilgotne. Budynki z drzewa, osmarowane gliną, prycze do spania z okrągłych żerdzi, niektóre obozy to były namioty. W zimie brak drzewa – zimno.

5. [Skład jeńców, więźniów, zesłańców:]

Więźniowie byli różnych narodowości – Polacy, Białorusini, Żydzi, Ukraińcy. W więzieniu siedzieli przeważnie kategoria przestępców politycznych, w obozach pracy byliśmy mieszanymi specjalnie z Rosjanami kryminalistami: zabójstwa, kradzieże, a także polityczni. Poziom umysłowy różny. Stosunków koleżeńskich nie było ze względu na brak zaufania.

6. [Życie w obozie, więzieniu:]

Dzień rozpoczynał się pobudką o godzinie 5.00 rano, o 5.30 do 6.00, tak zwany rozwod i o 6.00 wyjście za bramę do pracy. Roboty były wykonywane następujące: wiertnice na gaz ziemny, budowa fabryki produkującej sadzę z gazu ziemnego, karczowanie lasu i budowa dróg dojazdowych. Najcięższe prace ze względu na normy, to karczowanie lasu i budowa dróg, inne roboty jak wiertnicze i budowa fabryki były związane z maszynami, a maszyny często psuły się, więc były duże przerwy. Normy wynagradzania nieokreślone. Wyżywienie – śniadanie: łyżka kaszy owsianej, obiad: zupa owsiana, postna kasza i śmierdząca ryba smażona. Chleba 500 gramów niewypieczonego. Ubranie otrzymywali przeważnie przestępcy kryminalni Rosjanie, gdyż oni pełnili różne funkcje gospodarcze w obozach i swoich kolegów popierali. Życie koleżeńskie było indywidualne, w zależności od zaufania. Życia kulturalnego nie było ze względu na przemęczenie pracą, która trwała 10 – 12 godzin.

7. [Stosunek władz NKWD do Polaków:]

Śledztwo rozpoczynało się od życiorysu aresztowanego. Na podstawie życiorysu wyszukiwano winę i następnie dawano do podpisania akt oskarżenia do wiadomości. Dalej śledczy pisał, co uważał za obciążające i zmuszał do podpisania. Następnie była grupa stałych świadków, którzy potwierdzali to, co śledczy potrzebował. W czasie śledztwa, jeżeli oskarżony nie chciał podpisać to, co śledczy chciał, karali karcerem, pisząc w aktach „za nieodpowiednie zachowanie w czasie śledztwa”. W karcerze w zimie np. rozbierali do koszuli i [dawali] jeść pół litra wody i 300 gramów chleba dziennie. W łagrach także karali w ten sposób. Szerzyli propagandę komunistyczną, wyświetlając filmy, czytanie gazet przez specjalnych tak zwanych *wospitatieli*, którzy mieli już z góry wyznaczone artykuły, które mogą czytać. Informacji o Polsce żadnych nie udzielali.

8. [Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:]

Pomoc lekarska była niewystarczająca ze względu na brak lekarstw i wymagania wyższych władz łagiernych w stosunku do lekarzy. Chory musiał iść do pracy. Wyżywienie nieodpowiednie. Śmiertelność duża, na przykład w maju 1941 roku w ciągu 15 dni zmarło 49 osób na stan 1,7 tys. ludzi. Zmarł w lutym 1941 roku Blin, lat około 34, pochodził z Lebedziewa, powiat mołodecki, woj. wileńskie, ślepy na jedno oko.

9. [Czy i jaka była łączność z krajem i rodzinami?]

Korespondencję z rodziną można było prowadzić, ale niestety listy nie dochodziły. Można było tylko przestać jakieś wiadomości przez osoby trzecie.

10. [Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?]

Ogłoszono o amnestii 27 sierpnia 1941 roku. Wywieziono [nas] do zwolnienia 1 września. Transportem 40 wagonów z miejsca zwolnienia wyjechaliśmy do armii do Tocka [Tockoje].

28 marca 1943 r.